

Ett brev som ändrar världen

Berättelse

Det är en dag i november 1895. Alfred Nobel är i Paris. Han är 62 år. Han är rik och känd. Men han har inga barn.

Alfred går till en klubb. Det är Svensk-norska klubben. Många svenskar är där. Alfred sätter sig vid ett bord. Han tar fram papper och en penna.

Alfred skriver inte ett vanligt brev. Han skriver ett testamente. Ett testamente säger vem som ska få pengarna efter döden. Alfred har mycket pengar.

Han skriver för hand. Han skriver på svenska. Pappret blir fyra sidor. Alfred skriver: pengarna ska gå till ett pris varje år. Priset ska gå till människor som hjälper världen.

Sedan ber Alfred om hjälp. Fyra män på klubben skriver också på pappret. De är vittnen.

Nu finns Nobelpriset. Men ingen vet det än.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
rik	har mycket pengar
en klubb	ett ställe där människor träffas
ett bord	man sitter vid det
en penna	den skriver man med
ett testamente	ett papper om pengarna efter döden
ett pris	en fin gåva för något bra
ett vittne	en person som ser och skriver på

Läsförståelsefrågor

---

1. Var är Alfred Nobel?
  1. i Stockholm
  2. i Paris
  3. i Italien
2. Vad skriver Alfred?
  1. ett vanligt brev
  2. en bok
  3. ett testamente
3. Hur skriver han?
  1. för hand
  2. på en dator
  3. på en telefon
4. Vad ska pengarna gå till?
  1. ett hus
  2. ett pris varje år
  3. en bil
5. Hur många män skriver också på pappret? Skriv siffran.

Facit

1. **b)** i Paris.
2. **c)** ett testamente.
3. **a)** för hand.
4. **b)** ett pris varje år.
5. **Fyra.**

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

På B-nivå (A1) räcker det att eleven hittar enkel information i texten. All text står i presens. Tema: pengar, gåvor och att hjälpa andra. Förklara gärna ordet "testamente" extra noga, det är centralt i texten.

Diskussionsfrågor

- Vad tycker du är ett bra pris att ge bort?
- Vill du hjälpa andra människor? Hur?

- **Skriv (3 meningar):** Vad skulle du göra med mycket pengar? Skriv tre meningar.
-

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Alfred Nobel – https://sv.wikipedia.org/wiki/Alfred_Nobel
- NobelPrize.org: Alfred Nobel's life and work – <https://www.nobelprize.org/alfred-nobel/alfred-nobels-life-and-work/>
- Encyclopædia Britannica: Alfred Nobel – <https://www.britannica.com/biography/Alfred-Nobel>
- Nobel Peace Prize: Alfred Nobel – <https://www.nobelpeaceprize.org/nobel-peace-prize/history/alfred-nobel>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Alfred Nobel föddes 21 oktober 1833 i Stockholm och dog 10 december 1896 i San Remo (Sanremo), Italien. Han uppfann dynamiten 1866 och fick patent 1867. Han höll totalt 355 patent. I sitt testamente, undertecknat 27 november 1895 i Paris, bestämde han att större delen av förmögenheten skulle gå till de årliga Nobelprisen. De första Nobelprisen delades ut 1901. Osäkerhet: Den berömda historien om att en fransk tidning 1888 (efter broder Ludvigs död) kallade Alfred "dödens köpman" och att detta inspirerade priserna är omdiskuterad. Vissa historiker betvivlar att dödsrunan fanns i den form som ofta berättas, och ser den i bästa fall som en av flera bidragande orsaker. Texterna återger berättelsen försiktigt som "det sägs / enligt en känd historia".

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.